

N:o 43.

Af Herr **A. P. Lind:** *Angående tillägg i 3 § 2 kap. Rättegångsbalken.*

Ehuru förslag till ny rättegångsordning lärer från regeringen föreläggas Riksdagen, torde det — i händelse uti regeringens förslag ändring i nedanberörda fall icke skulle förekomma — vara af nöden att innan motionstidens utgång fästa Riksdagens uppmärksamhet på ett väl behöfligt tillägg i 3 § af 2 kap. Rättegångsbalken. I nämnda kapitels 2 § stadgas, att domhafvande skall å predikstolarne i häradet utlysa ting tio veckor före dess början samt kungöra Konungens Befallningshafvande om tiden, hvilken senare myndighet plägar i allmänna länskungörelserna äfven delgifva allmänheten underrättelse härom. Men ett stadgande, som ålägger domhafvande kungörandet af tings afslutande och expeditioners utlösande, saknas — och dock bör något hvar inse, att detta senare är för rättsökande lika nödvändigt. Om tiden för tings afslutande och expeditioners utlemnande pläga nu i allmänhet domhafvandena någon vecka förut genom kungörelser, upplästa i tingslagets kyrkor, underrätta allmänheten; men *de* rättsökande, hvilka hafva sina hemvist utom tingslaget, blifva sålunda derom i okunnighet, derest icke dessa antingen genom någon antagen kommissionär inom tingslaget eller medelst personlig inställelse hos domhafvanden (hvarför erfordras resor, för mången både långa och dyrbara) söka få kunskap om dagen för utgifvandet af tingsrättens utslag; och sådant tillvägagående är i hvilket fall som helst förenadt med kostnader och tidspillan samt bör kunna undvikas.

Obestriddligt måste ock vara, att lika angeläget det är för en part i en rättstvist att veta hvilken dag hans mål förekommer till handläggning, lika nödvändigt är det för honom att i tillräcklig tid förut få kunskap om den dag, på hvilken han eger emottaga utslag och expedition i saken — ja, i många fall vida viktigare, ty genom en försummelse, föranledd af bristande föreskrift om ett riktigt och ändamålsenligt kungörande af tid för tings afslutande, löper rättsökande fara att förlora vidare talan i saken, då deremot en försummelse att infinna sig vid sakens handläggning i allmänhet kan upphjelpas medelst ett uppskof eller en anmälan innan tingets slut.

Visserligen stadgas i 3 § af ofvannämnda kapitel, sådan den lyder genom Kongl. förordningen den 15 December 1863: — — — —

och gifve härads höfding i hvar sak utslag, efter thy det ske kan, innan han från tingsstad reser.» Men känt är, att, emedan detta lagbud är vilkorligt, detsamma i de allra flesta fall icke efterlefves och, sanningen att säga, icke kan under våra tingsförhållanden efterlefvas.

Om deremot domhafvandena blefve genom lag ålagde att, medelst underrättelse, intagen i allmänna länskungörelserna, delgifva allmänheten tiden för hvarje tings afslutning och expeditionernas tillhandahållande minst fjorton dagar förut, så blefve åtminstone inom länet boende sakegare betjenade i häntydda syftet. Men för att den af mig åsyftade förbättringen må komma alla sakegare eller rättsökande till del, torde helst bestämmas, att rättens ordförande skall vid rättegångstillfället kungöra parterna tiden för utslags afkunnande, der sådant icke för tillfället afsäges, samt expeditionens erhållande mot lösen.

För erhållande af en väl behöflig föreskrift härutinnan, tager jag mig friheten föreslå följande tillägg i 3 § af 2 kap. Rättegångsbalken:

»3 §. Å tingstimma — — — — —

ifrån tingsstad reser; eller kungöra vid rättegångstillfället parterna om tid och ställe för utslagets afsägande och expeditionens tillhandahållande; eller låte, om honom lämpligare synes, genom länskungörelserna minst fjorton dagar förut om sagde tid och ställe allmänheten underrätta.»

Till det ärade Lag-Utskottet, som får detta förslag till pröfning, hemställer jag i öfrigt att närmare formulera mitt förslag i afsedda syftet.

Stockholm den 26 Januari 1885.

A. P. Lind.

N:o 44.

Af Herr **A. P. Lind:** *Om skrifvelse till Kongl. Maj:t rörande rotehållares befriande från byggande och underhållande af trossbod samt trossens fortskaffande till och från mötesplatserna.*

Genom flera äldre författningar, cirkulär och reglementariska föreskrifter äro rotehållare förpligtigade att inom hvarje kompaniområde bygga och vidmakthålla trossbodar samt desslikes ålagda att skjutsa trossen till och från regementsmötena. Dessa skattebördor äro af den beskaffenhet, att de numera ej kunna sägas vara med rättvisa förenade och icke heller tidsenliga.

Merberörda onera äro icke ens omnämnda i de emellan kronan och rotebönderna upprättade knektkontrakten och utgöra således icke något frivilligt åtagande från roteböndernas sida, hafva icke heller den ringaste gemenskap med indelningsverkets tillkomst eller grundas på de för samma gällande statuter.

Att en särskild samhällsklass skall hålla kompaniförrådshus och bestå skjuts åt den tross af alla slag, som befordras till och från öf-